

شامخ کل اقتصاد در بهمن‌ماه به 53.73 واحد رسید

شامخ کل اقتصاد ایران در بهمن‌ماه 1399 رکوردشکنی کرده و با عبور از مرز 50 واحد، به 53.73 واحد رسید؛ این رقم، بالاترین میزان در 17 دوره محاسبه شامخ کل است. همچنین در این ماه شامخ بخش صنعت نیز به بالاترین رقم در 9 ماه گذشته رسیده و 58.37 واحد اعلام شده است.

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، گزارش دوره هفدهم طرح شاخص مدیران خرید (PMI) کل اقتصاد در بهمن 1399 و گزارش دوره بیست و نهم طرح شاخص مدیران خرید بخش صنعت را منتشر کرد که از بهبود وضعیت در هر دو حوزه حکایت دارد. اطلاعات این گزارش نشان می‌دهد در بهمن ماه 1399، میزان فعالیت‌های کسب و کار نسبت به ماه قبل افزایش یافته و با رشد میزان سفارشات جدید مشتریان و افزایش فروش کالا و خدمات، شرایط نسبتاً مساعدی برای رونق فعالیت‌های اقتصادی رقم خورده است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

بر اساس نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در بهمن ماه، 53.73 به دست آمده که نسبت به دی ماه (48.83) افزایش قابل توجهی داشته است و فعالان اقتصادی بخش خصوصی طی 17 ماه گذشته از ابتدای شروع طرح در بخش کل اقتصاد، بیشترین میزان این شاخص را ثبت کرده‌اند. شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در بهمن ماه (56.71) نسبت به دی ماه (50.01) افزایش داشته است و طی 17 ماه از شروع طرح به بیشترین مقدار خود رسیده است. این شاخص در همه بخش‌های کشاورزی، خدمات، صنعت و ساختمان، بهبود قابل توجهی نسبت به دی ماه را نشان می‌دهد و بخش ساختمان بیشترین افزایش را داشته است. شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (53.43) برخلاف دی ماه (43.99) به میزان قابل توجهی افزایش داشته و بیشترین رکورد خود را از ابتدای شروع طرح ثبت کرده است. اکثر فعالان اقتصادی دلیل عمده آن را، افزایش تقاضا در ماه‌های پایانی سال می‌دانند، به ویژه در بخش صنعت که این شاخص بیشترین مقدار را داشته است، افزایش تقاضای داخلی و خارجی بر آن مؤثر بوده است. شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (48.26) نسبت به ماه قبل (49.47) به صورت جزئی روند کاهشی داشته است و این کاهش بیشتر مربوط به بخش خدمات و کشاورزی بوده است.

شاخص قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (79.92) نسبت به ماه قبل (72.76) شدت افزایش بیشتری داشته است. شدت افزایش قیمت مواد اولیه که طی دو ماه اخیر اندکی کمتر شده بود، مجدداً در بهمن ماه افزایش یافته است. بر اساس نتایج مرکز آمار ایران در بهمن ماه از شاخص قیمت مصرف‌کننده، این شاخص در بهمن 292.8 به دست آمده است که نسبت به دی ماه (285.7) مقدار 2.5 درصد افزایش داشته است.

شاخص میزان صادرات کالاها یا خدمات در بهمن ماه (47.56) هرچند همچنان کاهشی است اما نسبت به شاخص ماه قبل (43.46) افزایش داشته است که بیشتر به دلیل بهبود صادرات در بخش صنعت است. بر اساس گزارش گمرک جمهوری اسلامی ایران صادرات در بهمن ماه، افزایش ۱۸۴ میلیون دلاری را نسبت به دی ماه تجربه کرده است.

شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات در بهمن (53.72) نسبت به دی ماه (47.86) روند افزایشی داشته است و طی 9 ماه گذشته بیشترین مقدار خود را به ثبت رسانده است. این شاخص در همه بخش‌های صنعت، ساختمان، خدمات و کشاورزی افزایش داشته است که همراه با افزایش میزان سفارشات و انتظارات تولید که در ماه گذشته (دی) توسط فعالان اقتصادی اعلام شده بود، نشان دهنده رونق فعالیت‌ها در بهمن ماه است.

به طور کلی در بهمن ماه با نزدیک شدن به پایان سال، همان‌طور که شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت‌ها در ماه آینده نشان می‌داد، اکثر فعالیت‌ها با رونق روبرو بوده‌اند. میزان فعالیت‌های کسب و کار در همه رشته فعالیت‌ها افزایش داشته اما بیشترین افزایش در مقدار سفارشات و تقاضا در بخش صنعت بوده است. انتظارات تولید برای اسفندماه نیز گمان‌کننده و مثبت بوده و رقم 58.92 را ثبت کرده است.

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بررسی گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق ایران نشان می‌دهد: بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در بهمن ماه 58.34 است، این شاخص که طی 9 ماه گذشته بیشترین مقدار خود را به ثبت رسانده، نشان دهنده رونق در اکثر فعالیت‌های صنعتی است. در بهمن ماه برای اولین بار طی 29 دوره از ابتدای شروع طرح همه زیرشاخص‌های اصلی شامخ صنعت عدد بالای 50 را ثبت کرده‌اند.

شاخص مقدار تولید محصولات در بخش صنعت (59.58) نسبت به ماه قبل (48.65) افزایش داشته و رونق اکثر فعالیت‌های صنعتی را نشان می‌دهد. شرکت‌ها از یک سو به دلیل افزایش تقاضا و از سوی دیگر با نزدیک شدن به پایان سال به منظور تأمین سفارشات قبلی و انجام تعهدات قبلی خود میزان تولید را افزایش داده‌اند. افزایش سرعت انجام و تحویل سفارشات (63.79) با شیب بیشتر نسبت به دی ماه (58.49) نیز مؤید این موضوع است.

شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در دی ماه (60.03) نسبت به دی ماه (44.80)، بعد از سه ماه کاهش در تقاضا، افزایش قابل توجهی داشته است که مقایسه آن با روند بهمن ماه در دو سال گذشته، وجود اثرات فصلی در پایان سال را نیز نشان می‌دهد، با این تفاوت که علی‌رغم وجود شرایط کووید 19 بر کشور، تأثیر چندانی بر روند تقاضا در بخش صنعت وجود نداشته است. نتایج نشان می‌دهد با توجه به افزایش شاخص صادرات صنعت، بخشی از این افزایش تقاضا ناشی از تقاضای خارجی بوده است.

شاخص موجودی مواد اولیه (50.93) برای اولین بار طی 29 ماه گذشته از ابتدای شروع طرح شامخ در بخش صنعت، عدد بالای 50 را تجربه کرده است. بررسی زیربخش‌های صنعتی نشان می‌دهد که اگرچه این شاخص اندکی بهتر شده است اما همچنان در بسیاری از صنایع با روند کاهشی روبروست و فقط صنایع کانی غیرفلزی، چوب و کاغذ و مبلمان، ماشین‌سازی و لوازم خانگی و صنایع فلزی وضعیت خوبی در این ماه در تأمین مواد اولیه مورد نیاز خود داشته‌اند.

شاخص میزان صادرات کالا (50.48) برای اولین بار طی 29 ماه گذشته بیشترین مقدار خود را داشته و بیشتر از 50 شده است. با توجه به بالا بودن نرخ ارز، به نظر می‌رسد تولیدکنندگان به ویژه در صنایعی که مواد اولیه خود را از داخل تأمین می‌کنند، امکان بالاتری در رقابت قیمتی برای صادرات با سایر کشورها دارند؛ اما همچنان مشکل عمده آن‌ها تعهدات ارزی و نقل و انتقالات بانکی ناشی از تحریم است. در این میان به ترتیب صنایع لاستیک و پلاستیک، چوب، کاغذ و مبلمان و صنایع غذایی بیشترین میزان این شاخص را در صادرات کالا به ثبت رسانده‌اند.

شاخص قیمت محصولات تولیدشده در بهمن ماه (55.87) افزایش داشته است این شاخص که در دی ماه (50.86) از شیب افزایش آن کاسته شده بود، مجدداً با افزایش هزینه‌های تولید (مواد اولیه و دستمزد نیروی کار) با شدت بیشتری افزایش یافته است.

به طور کلی بر اساس نظر فعالان اقتصادی در بهمن ماه، اکثر صنایع همراه با افزایش سفارشات داخلی و خارجی، در وضعیت رونق قرار گرفتند و شاخص صادرات بعد از مدت‌ها با اندکی رونق روبرو شد که آمارهای گمرک در بهمن ماه نیز مؤید آن است؛ اما بنا به گفته بسیاری از تولیدکنندگان مشکلات مربوط به سامانه بهین‌یاب و ناکارآمدی اجرای آن در تخصیص سهمیه‌ها از یک سو و فساد

شبکه توزیع کالاهای پتروشیمی از سوی دیگر، گریبان بسیاری از صنایع وابسته به آن نظیر صنایع نساجی، لاستیک و پلاستیک، صنایع غذایی و... را برای تأمین مواد اولیه گرفته است و بعضاً منجر به تعطیلی خطوط تولید شده، متأسفانه هیچ راهکاری در رابطه با این موضوع اندیشیده نمی شود.
گزارش و جداول مربوط به شاخص مدیران خرید (شامخ) بهمن 1399 را [اینجا](#) دریافت کنید.